

Mūsdienu dentālo implantātu komplikācijas: literatūras pārskats

Gints Krāģis¹, Kārlis Krāģis², Lise Bjordal Furset³

Rīgas Stradiņa universitāte, Latvija

¹ Zobu protezēšanas katedra,

² Stomatoloģijas institūts, Zobu protezēšanas klīnika,

³ Stomatoloģijas fakultāte

Ievads. Mūsdienās lietotajiem implantātiem, kuri funkcionāli ir zaudēto zobu sakņu analogi, ir veikti gan fizikāli ķīmiski, gan ģeometriski uzlabojumi, kuru mērķis ir samazināt iespējamo bioloģisko, tehnisko un estētisko komplikāciju biežumu. Par spīti minētajiem uzlabojumiem, kā arī izmantojot atšķirīgas implantātu ievietošanas ķirurģijas un noslogošanas koncepcijas, klīniskajā praksē tiek novērotas dažādas komplikācijas.

Darba mērķis. Iepazīstoties ar pēdējo 10 gadu publikācijām biomedicīnas literatūrā, noskaidrot biežāk sastopamās mūsdienu implantātu komplikācijas, to etioloģiju un veicinošos lokālos, kā arī sistēmiskos faktorus.

Materiāls un metodes. Tika veikta literatūras meklēšana *The Central Register of Controlled Clinical trials (CENTRAL)* (<http://www3.interscience.wiley.com/cgi-bin/mrwhome/106568753/HOME>), *MEDLINE* datu bāzē ar *PubMed* (<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/sites/entrez>) un *EBSCO* (<http://ebSCO.com>) pieejām, *EMBASE* datu bāzē (<http://www.embase.com>), kā arī veicot manuālu meklēšanu biomedicīnas žurnālu elektroniskajās versijās. Izmantotie atslēgvārdi: *dental, implants, complications, etiology, local, systemic* un šo atslēgvārdu kombinācijas. Publikācijas tika atlasītas pēc šādiem parametriem: pēdējie 10 gadi, angļu un skandināvu valoda, *narrative* un sistemātiski literatūras pārskati ar vai bez metaanalīzes, randomizēti klīniski pētījumi, *in vivo* pētījumi. Pilni teksti tika iegūti RSU abonētajās datu bāzēs, ar *HINARI* (www.who.int/hinari) iespējām un personīgajās e-bibliotēkās, pirms tam veicot atlasī pēc nosaukumiem un kopsavilkumiem.

Rezultāti. Tika iegūtas 29 pilnu tekstu publikācijas. Implantātu komplikācijas pēc etioloģijas iedala vairākās grupās: ārstēšanas plānošana, pacientu psiholoģija un atlase, sistēmiskas slimības, lokālie faktori, izmantotie implantāti, ar ķirurģiju saistītie, protezēšanas un pēcārstēšanas aprūpes faktori.

Secinājumi.

1. Izmantojot mūsdienu implantātus dažādu protēžu izgatavošanai, ir daudz riska faktoru, kuri var ietekmēt ārstēšanas prognozi / iznākumu.
2. Labi pārzinot iespējamās riska faktorus un veicot atbilstošu ārstēšanu, prognoze ir paredzama un veiksmes % ir augstāks, ja salīdzina ar "agrīnajiem" implantātiem.
3. Publikāciju kopsavilkumos nereti netiek minēta būtiska informācija, kura ir svarīga, lai izlemtu par publikācijas iekļaušanu / izslēgšanu no literatūras pārskata.